

Силабус навчальної дисципліни
Основи науково-педагогічної діяльності

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 191 Архітектура та містобудування

(назва спеціальності)

освітньо-наукової програми

Архітектура та містобудування

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет	архітектурний
Кафедра	українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
Контакти кафедри	каб. В-606 (шостий поверх висотний корпус) Телефон: (056) 756-34-02; внутрішній 4-02 . Email: ukr@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Галина Євсєєва, д.н. з держ упр., проф.; Галина Лисенко, к.і.н., доцент
Контакти викладачів	lysenko.halyna@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/PGS/ROZKLADP.HTML#A2
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/GRAFIK-konsultatsij-UDID-I-semestr-2022-2023.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Основи науково-педагогічної діяльності” належить до циклу загальної підготовки і спрямована на формування у студентів магістратури мотивації до проведення наукових досліджень, забезпечення їх якості і ефективності, а також формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для успішної фахової і можливої подальшої науково-педагогічної діяльності.

	Години	Кредити	Семестр
			III
лекції	30	3	
лабораторні роботи			
практичні заняття			
Самостійна робота, у т.ч:	60		-
підготовка до аудиторних занять	10		
підготовка портфоліо	20		
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18		
підготовка до контрольних заходів (тестування)	12		
Форма підсумкового контролю	залік		

Мета вивчення дисципліни – усвідомлення здобувачами сутності науково-педагогічної діяльності, змісту вимог до наукового і науково-педагогічного працівника, його професійної компетентності, особливостей професійного становлення та розвитку.

Завдання вивчення дисципліни: 1) формування професійних знань здобувачів щодо особливостей наукової і науково-педагогічної діяльності, сутності професійної компетентності молодого фахівця, його професіогенезу; 2) формування у здобувачів мотивації до проведення наукових досліджень, забезпечення їх якості і ефективності; 3) розвиток професійно значущих якостей здобувачів, в тому числі професійної рефлексії; 4) підготовка студентів-магістрів до майбутньої науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

Компетентності відповідно до СВО ПДАБА 191мн-2022:

ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність до педагогічної діяльності, організації та здійснення освітнього процесу.

ЗК11. Здатність сприймати, інтерпретувати та подавати інформацію у вербальній, текстовій і графічній формах; навички соціальної комунікації.

СК12. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері архітектури та містобудування, здатність до аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання задач.

СК13. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, обізнаність в інноваційних методах навчання і викладання фахових дисциплін.

Заплановані результати навчання відповідно до СВО ПДАБА 191мн-2022:

РН10. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН16. Планувати і виконувати наукові дослідження в сфері архітектури та містобудування, мати уявлення про сучасну науку та наукові методи, готувати звіти і фахові публікації.

РН17. Викладати спеціальні навчальні дисципліни з архітектури та містобудування у закладах вищої освіти, інтерпретувати інновації в галузі, щоб передавати такі знання студентам.

РН23. Поєднувати навички самостійної та колективної роботи над дослідженнями та архітектурно-містобудівними проєктами, спроможність до самоорганізації.

РН24. Аналізувати нормативні документи з питань організації і функціонування української вищої школи, порівнювати системи вищої освіти різних країн, впроваджувати дієві методики навчання студентів.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основи науково-педагогічної діяльності					
Тема 1. Навчальний курс «Основи науково-педагогічної діяльності» в системі професійної підготовки магістрів.	6	2			4
Тема 2. Наукова та науково-педагогічна діяльність у контексті професіогенезу фахівців.	12	4			8
Тема 3. Дидактичні основи науково-педагогічної діяльності. Змішане навчання як відповідь сучасним викликам.	12	4			8
Тема 4. Методологія і організація наукових досліджень.	12	4			8
Тема 5. Організація науково-дослідної роботи студентів як головна складова науково-педагогічної діяльності викладачів.	6	2			4
Тема 6. Організація наукової і науково-педагогічної діяльності за кордоном.	6	2			4
Тема 7. Академічна доброчесність як невід’ємна складова сучасної наукової і науково-педагогічної діяльності: світові практики та український досвід.	12	4			8
Тема 8. Порівняльна характеристика систем вищої освіти в Україні і за кордоном (США, ЄС, країни Азії): нормативно-правові аспекти.	12	4			8
Тема 9. Портфоліо-технологія як засіб самопрезентації фахівця.	12	4			8
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Основні етапи розвитку науки.	1 – [5.1, 1; 5.1, 2; 5.1, 5]
2. Загальна класифікація сучасних наук. Наукові школи в Україні.	2 – [5.1, 1; 5.1, 2; 5.1, 4; 6, 7]
3. Винахідництво та розвиток наукової творчості.	3 – [5.1, 2; 5.1, 4; 5.1, 5]
4. Документальні джерела інформації. Види документів.	4 – [5.1, 2; 5.1, 4; 5.1, 5]
5. Інформаційні та бібліографічні джерела інформації.	5 – [5.1, 2; 5.1, 5]
6. Поняття та класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.	6 – [5.1, 2; 5.1, 4; 5.1, 5]
7. Синергетична методологія наукових та прикладних досліджень у сфері архітектури та містобудування.	7 – [5.1, 4; 5.2, 5]
8. Наукова організація праці викладача ЗВО.	8 – [5.1, 6; 5.1, 3; 5.2, 2]
9. Професійні деформації НПП та шляхи їх попередження.	9 – [5.1, 6; 5.1, 3; 5.2, 2]

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

Портфоліо виконується на одну із запропонованих тем: «Я – здобувач вищої освіти» / «Я – майбутній фахівець у сфері.../ Моя науково-дослідна діяльність...». Також можливе складання портфоліо курсу (як збірки творчих (науково-дослідних) досягнень під час вивчення дисципліни, що підтверджують формування предметних компетентностей студента).

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1 «Основи науково-педагогічної діяльності» містить усі види діяльності студентів за навчальним планом.

Поточний контроль складається з:

1. Тестування – максимально 100 балів.
2. Конспект самостійно опрацьованих питань – максимально 50 балів.
3. Підготовка портфоліо на визначену тему – максимально 80 балів.
4. Укладання інтелект-карт з питань курсу – максимально 100 балів.

Градація оцінювання зумовлена складністю завдань (згідно з таксономією цілей і результатів навчання, розроблених Б.Блумом).

Підсумкова оцінка виставляється як середньоарифметична між 1 і 2 (або 1 і 3; або 1 і 4).

Тестування є обов'язковим видом контролю для усіх здобувачів освіти, яке передбачене як складова підсумкового оцінювання.

Упродовж семестру здобувачі виконують самостійну роботу за вільно обраним видом завдання (2 або 3 або 4), самостійно визначаючи для себе складність завдань, оскільки педагогічна технологія диференційованого навчання студентів передбачає виконання диференційованих завдань у відповідності до їхніх можливостей.

Тестування

Тести складені за двома рівнями складності, тому оцінювання 1-10 завдання (з вибором однієї правильної відповіді) здійснюється по 5 балів, завдання 11-15 (з вибором кількох правильних відповідей) по 10 балів. Разом 100 балів.

Конспект самостійно опрацьованих питань

Оцінюється за 50-бальною шкалою.

41-50 балів: студент опрацював усі 8 питань, винесених на самостійне опрацювання, ретельно законспектувавши основні визначення, виокремивши основні проблеми, підсумувавши кожне питання.

31-40 балів: студент законспектував 7 (або більше) питань, але із незначними прогалинами матеріалу та не зробив висновків.

21-30 балів: студент законспектував 5-6 (або більше) питань із значними скороченнями матеріалу.

11-20 балів: студент законспектував 4-5 (або більше) питань, винесених на самостійне опрацювання, написані із значними пропусками матеріалу, визначень, проблематики тощо.

1-10 балів: студент законспектував 1-3 (або більше) питання, опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками понять, плутаниною визначень.

Портфоліо

Основними критеріями оцінки портфоліо, з якими мають бути ознайомлені студенти:

- 1) наявність творчо оформленої обкладинки, що відображає особистість та інтереси студента як (майбутнього) фахівця;
- 2) акуратність заповнення;
- 3) структурність матеріалу;
- 4) творче оформлення матеріалу;

5) висновки, що відображають міркування студента щодо проблемних моментів та пропозиції щодо удосконалення змісту підготовки фахівців.

Оцінюється за 80-бальною шкалою.

61-80 балів: студент творчо підійшов до укладання портфолію на запропоновану тему, структурував підготовлений матеріал, підібрав якісні матеріали для наповнення портфолію, підсумував портфолію власними логічними висновками.

41-60 балів: студент підготував портфолію, але не структурував його, із незначними прогалинами матеріалу та не зробив чітких висновків.

21-40 балів: портфолію містить менше половини матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, наявні значні пропуски понять, не розкрита проблематика питань тощо.

1-20 балів: студент опрацював матеріал дуже не уважно, із значними пропусками понять, педагогічних категорій тощо.

Інтелект-карти обраних тем

Оцінюється за 100-бальною шкалою.

91-100 балів: студент не тільки засвоїв і виклав через інтелект-карти програмний матеріал, але й поглибив його в процесі самоосвіти шляхом опрацювання додаткових питань;

71-90 балів: студент творчо підійшов до укладання інтелект-карт, структурував пройдений матеріал, виявив причинно-наслідкові зв'язки, підсумував кожен тему власними висновками.

46-70 балів: студент підготував інтелект-карти тем, але недостатньо наповнив їх, із незначними прогалинами матеріалу та не зробив висновків.

21-45 балів: інтелект-карти містять менше половини матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, наявні значні пропуски понять та відсутня логіка їх укладання тощо.

1-20 балів: студент опрацював матеріал незадовільним чином, з пропусками визначень, плутаниною термінів.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок відпрацювання пропущених занять: студент конспектує пропущену лекцію та складає її в години консультацій викладача.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; посилання на джерела

інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Основна

1. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. – Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 226 с.

2. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

3. Теорія і методика викладання в сучасній вищій школі / Галина Євсєєва, Галина Лисенко. - Дніпро: ПДАБА, 2020. - 154 с.

4. Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

5. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. — К.: Академвидав, 2005. — 208 с. (Альма-матер). С. 38-48.

6. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко. – Д.: Акцент ПП, 2014. – 416 с.

7. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.

8. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. <http://surl.li/bkdgz>

9. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження : навч. посіб. для студентів вищ. навч. зак, які навчаються за напрямом «Архітектура» / Г. П. Петришин, У. І. Іваночко, Ю. В. Ідак, С. І. Топилко, Х. С. Бойко, Н. С. Соснова, О. П. Олешко, Л. Б. Гнесь ; за ред. Г. П. Петришин ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2006. – 212 с.

5.2. Допоміжна

1. Методичні вказівки до вивчення курсу «Основи науково-педагогічної діяльності» для студентів ступеня магістра спеціальностей 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І. – Дніпро: ПДАБА, 2021. – 17 с.

2. Лисенко. Г.І. Шляхи підвищення професійно-педагогічної компетентності викладачів сучасних закладів вищої технічної освіти // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки. Зб. наук. пр. / Ред. кол. : Смолюк І.О. (гол. ред.) та ін. – Луцьк: ПП Іванюк, 2018. – Вип. 2 (375). – С. 120-127.

3. Лисенко Г. Теорія та практика науково-педагогічних підходів у сучасній європейській вищій школі // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: збірник наукових статей / За заг. ред. О.В. Гузенко. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2022. – 294 с. С. 70-74.

4. Педагогічні студії з підготовки будівельно-архітектурних фахівців: дидактичний та виховний аспекти : колективна монографія / За заг. ред. Г. Євсєєвої, Г. Лисенко. Дніпро: ПДАБА, 2022. 483 с. ISBN 978-966-323-232-4 <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/handle/123456789/9977>

5. Лисенко Г. Теорія і практика педагогічної підготовки викладачів технічних закладів вищої освіти України: історико-педагогічний та історіографічний аспекти // Педагогічне проектування в сучасній освіті: дидактичний і виховний аспекти : колективна монографія / за заг. ред. Пушкарьової Т.О. Київ : ТОВ НВП «Росток А.В.Т.», 2021. 124 с. – С. 79-94. ISBN 978-617-512-284-6

6. Strelnyk, O. ., Kosarevska, R. ., Lysenko , G. ., Kampi, Y. ., & Golovchak , N. (2023). The use of pedagogical technologies for the organization of the educational process in institutions of higher education. Revista Eduweb, 17(1), 197–208. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.01.19> <https://revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/508> (Web of Science)

7. Mosiienko, H. ., Tarasenko, A. ., Lysenko, G. ., Malaniuk, N. ., & Kalyniuk, A. (2023). Building research competence of students of technical majors in the context of distance education. Revista Eduweb, 17(3), 146–159. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.03.13> <https://www.revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/555>

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал ПДАБА <http://surl.li/bkdgz>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) <https://naqa.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Сервер Верховної Ради України <http://iportal.rada.gov.ua/>
6. Національний інформаційний центр академічної мобільності ENIC UKRAINE <http://enic-ua.net/index.php/ua/>
7. Сайт Національної академії наук України <https://www.nas.gov.ua/UA/pages/default.aspx>
8. Сайт Національної академії педагогічних наук України <http://naps.gov.ua/ua/iccr/>

Розробник(и)

_____ (підпис)

(Галина ЄВСЄЄВА)

_____ (підпис)

(Галина ЛИСЕНКО)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(Олександр ХАРЛАН)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
українознавства, документознавства та інформаційної діяльності

Протокол від « 28 » __08__ 2023 року № 1

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

(Олена БАРАННИК)